

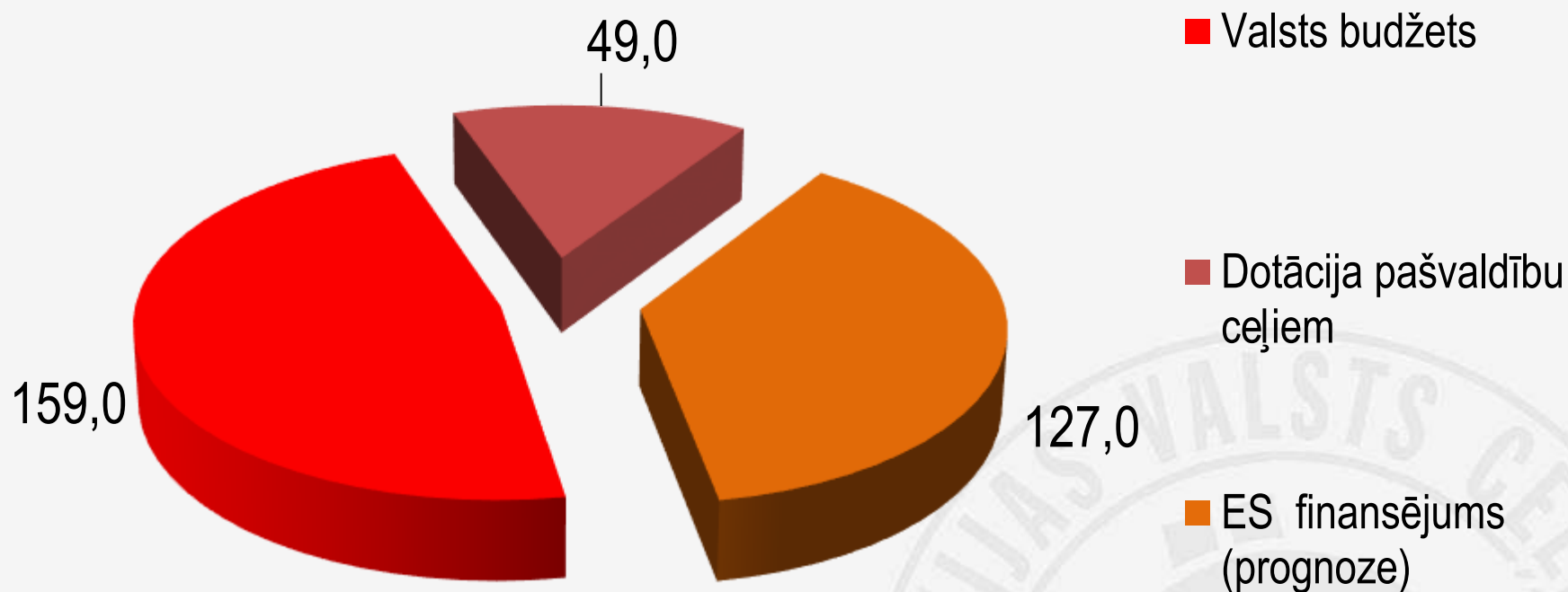

VALSTS AUTOCEĻU FINANSĒŠANA UN SAKĀRTOŠANA 2017. GADĀ

Jānis Lange

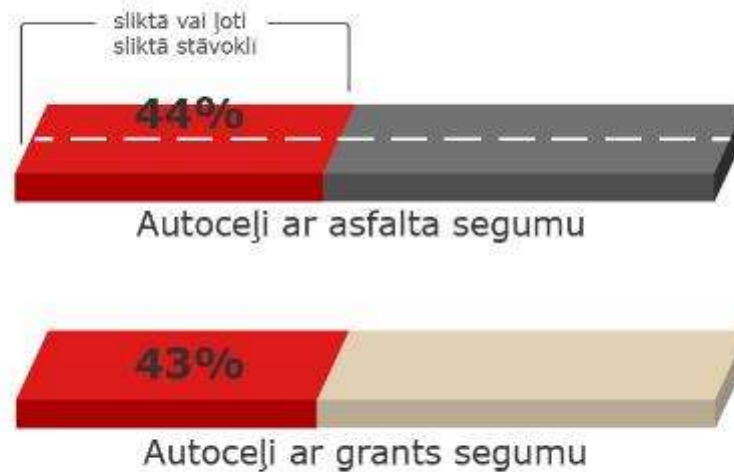
VAS «Latvijas Valsts ceļi» valdes priekšsēdētājs

2017. gada autoceļu finansējums – 335 milj. EUR

Valsts autoceļu tehniskais stāvoklis

Par sliktiem un ļoti sliktiem uzskatāmi 44% autoceļi ar asfalta segumu un 43% ar grants segumu.

Gatavošanās jaunajai sezonai

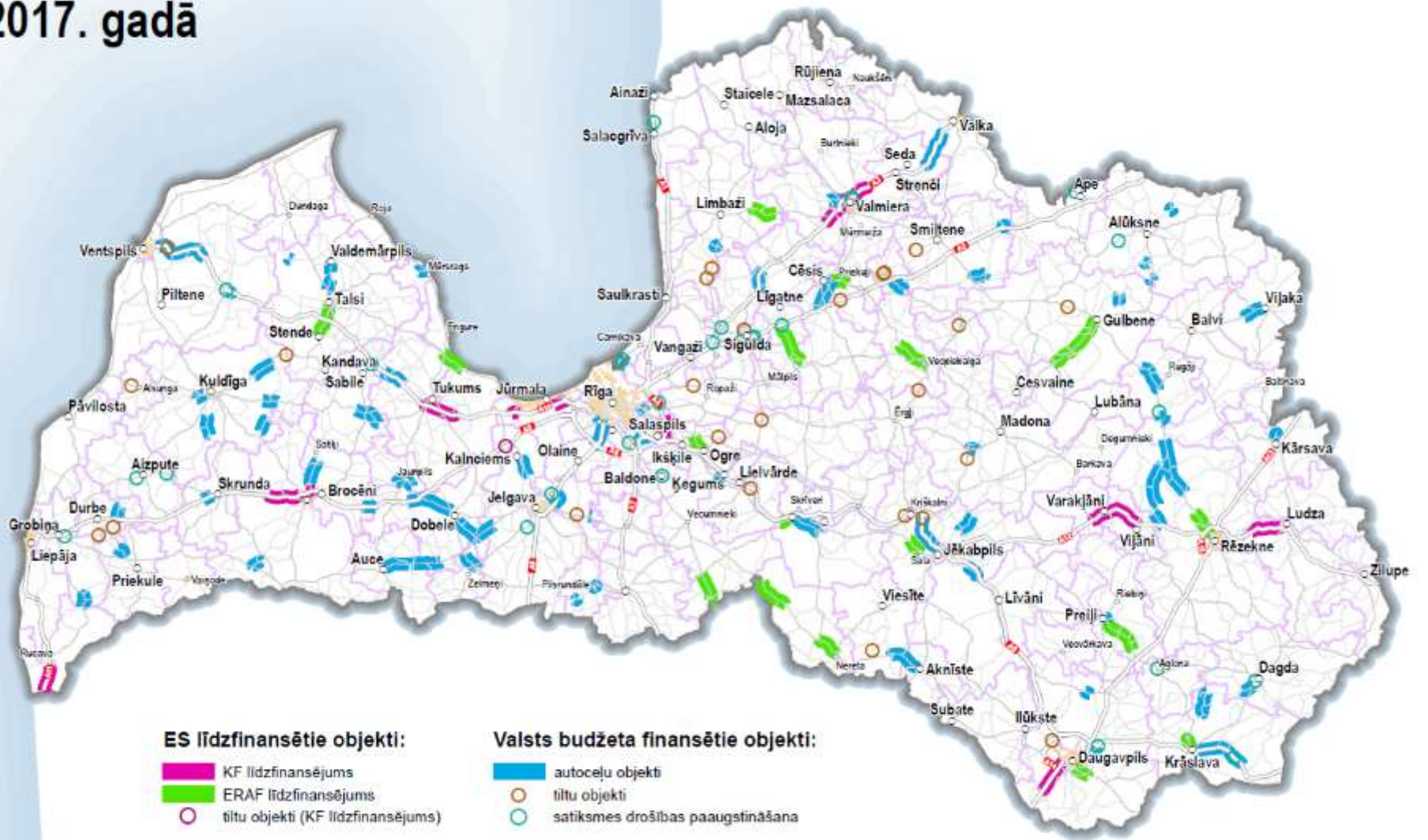
Uz 2017. gada 1. janvāri jau ir izsludināti **24** iepirkumi kopā **40 nākamās sezonas būvdarbu objektiem.**

No tiem:

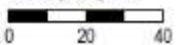
- **28** būvniecības objekti, kuros darbus paredzēts finansēt no valsts budžeta līdzekļiem
 - **12** būvniecības objekti, kuros darbi tiks veikti par KF un ERAF fondu līdzekļiem
-

Plānots, ka būvdarbi notiks **140 objektos** (KF, ERAF, Valsts budžeta objekti un tilti). Vēl **26 objektos** notiks atsevišķi satiksmes drošības uzlabošanas darbi.

Būvdarbi valsts ceļu tīklā 2017. gadā

M 1:1,200,000

Lielākie būvniecības objekti 2017.gadā

- Valmieras šosejas (A3) posms no Rubenes līdz Mellupes tiltam (60,20.-79,45.)
- Ventspils šosejas (A10) posmi no Jūrmalas šosejas līdz Varkaļiem un Lielupes tilta rekonstrukcija līdz Statoil benzīntankam (20,06.-23,84. un 36,49.-38,57.)
- Ventspils šosejas posms no Ozolaines līdz Tukuma rotācijas aplim (57,76.-68,60.)
- P30 Cēsis-Vecpiebalga-Madona posms no Brežģu kalna līdz Vecpiebalgai (38,00.-49,00.)
- P32 Augšlīgatne-Skrīveri posms no Augšlīgatnes līdz Nītaurei (0,01.-13,98.)
- P73 Vecumnieki-Nereta-Subate posms no Krastiem līdz Ērberģei (29,20.-40,33.)
- P89 Ķekava-Skaistkalne posms no Bārbeles līdz Lietuvas robežai (47,05.-55,80.)
- P120 Talsi-Stende-Kuldīga posms no Talsiem līdz Stendei (1,56.-10,91.)
- Tilts pār Gauju Siguldā autoceļā Inciems-Sigulda-Ķegums (P8) 10,70. km

Satiksmes drošības paaugstināšana

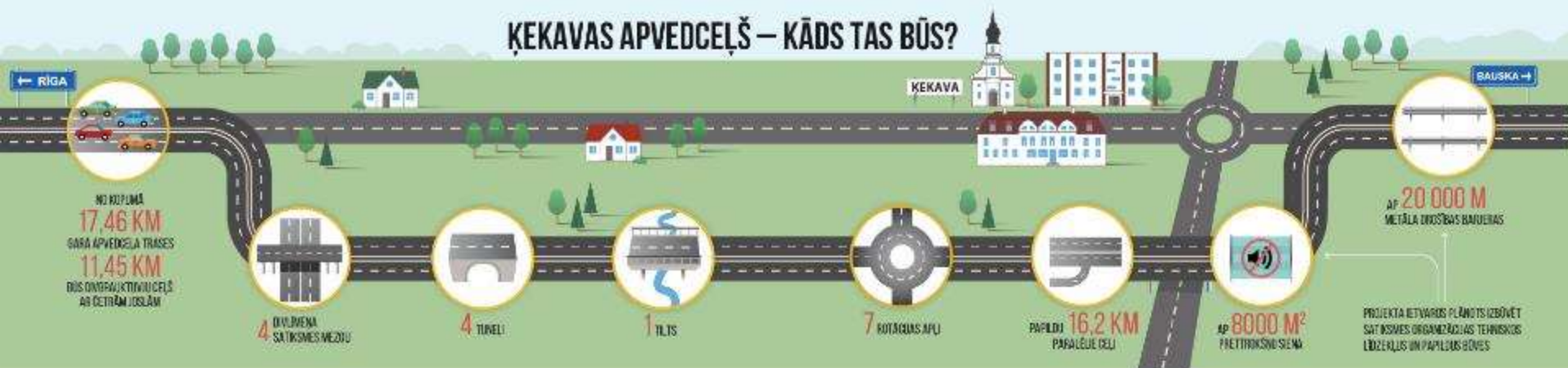
4 krustojumu rekonstrukcija:

- Ventspils šosejas (A10) un autoceļu Līga – Kandava - Veģi (P130) un Līga – Zentene – Rideļi (1435) krustojums;
- autoceļu Mežvidi – Baldone (Rīgas iela) (P91) un Iecava – Baldone – Daugmale (Iecavas iela) (V9) krustojums Baldonē;
- Rīgas apvedceļa Baltezers – Saulkalne un pievadceļa Muceniekiem (V31) krustojums;
- Vidzemes šosejas un Zinātnes ielas Siguldā krustojums;
- Uz Jelgavas šosejas pie Medemciema krustojuma plānots uzlabot satiksmes drošību, likvidējot kreiso pagriezienu uz Medemciemu.

Gājēju un velosipēdistu ceļi:

Paredzēts izbūvēt gājēju un velosipēdistu ceļus 3300 m garumā Aglonā, Siguldā un pie autoceļa Kuldīga – Aizpute – Līči (P112).

ĶEKAVAS APVEDCEĻŠ – KĀDS TAS BŪS?

INTERREG pārrobežas infrastruktūras uzlabošanas projekti sadarbībā ar Lietuvu

Būvdarbus plānots uzsākt 2017. gada būv sezonā. Visos objektos ir paredzēts veikt seguma un transportbūvju sakārtošanu.

Lietuva		Latvija	
Autoceļa posms	Garums, km	Autoceļa posms	Garums, km
2912 Vileišiai - Žeimelis - Adžiūniai - Latvijas robeža 0,0 – 5,1 km	5,1	V1028 Bauska - Bērzi - Lietuvas robeža km 7,44 - 14,625	7,185
3647 Pandėlys - Suvainiškis - Nereta - Latvijas robeža 13,3 – 18,3 km	5,0	P75 Jēkabpils – Lietuvas robeža (Nereta) km 56,09 – 60,50 un V961 Nereta – Sleķi km 0,00 – 1,20	5,61
163 Ežerė - Mažeikiai - Latvijas robeža 0,0 – 9,19 km	9,19	P106 Ezere-Embūte-Grobiņa km 0,07-14,00 (Zaņas tilts)	13,93
	19,29		26,725

SMART 67

Projekts tiek realizēts sadarbībā ar Igaunijas ceļu administrāciju. LVC - vadošais partneris.

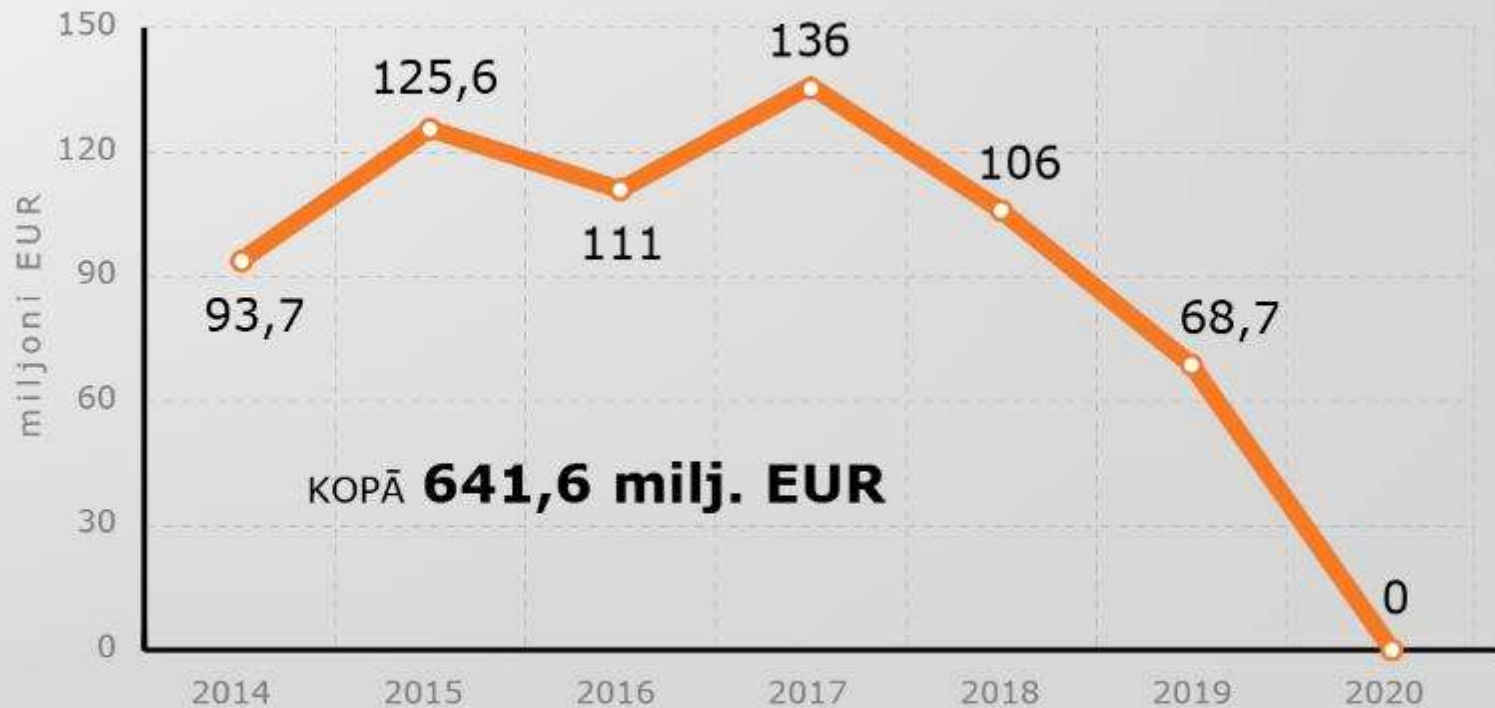
Līdzfinansējums no INTERReg programmas – 85%. Kopējās projekta izmaksas – **2,5 miljoni eiro.**

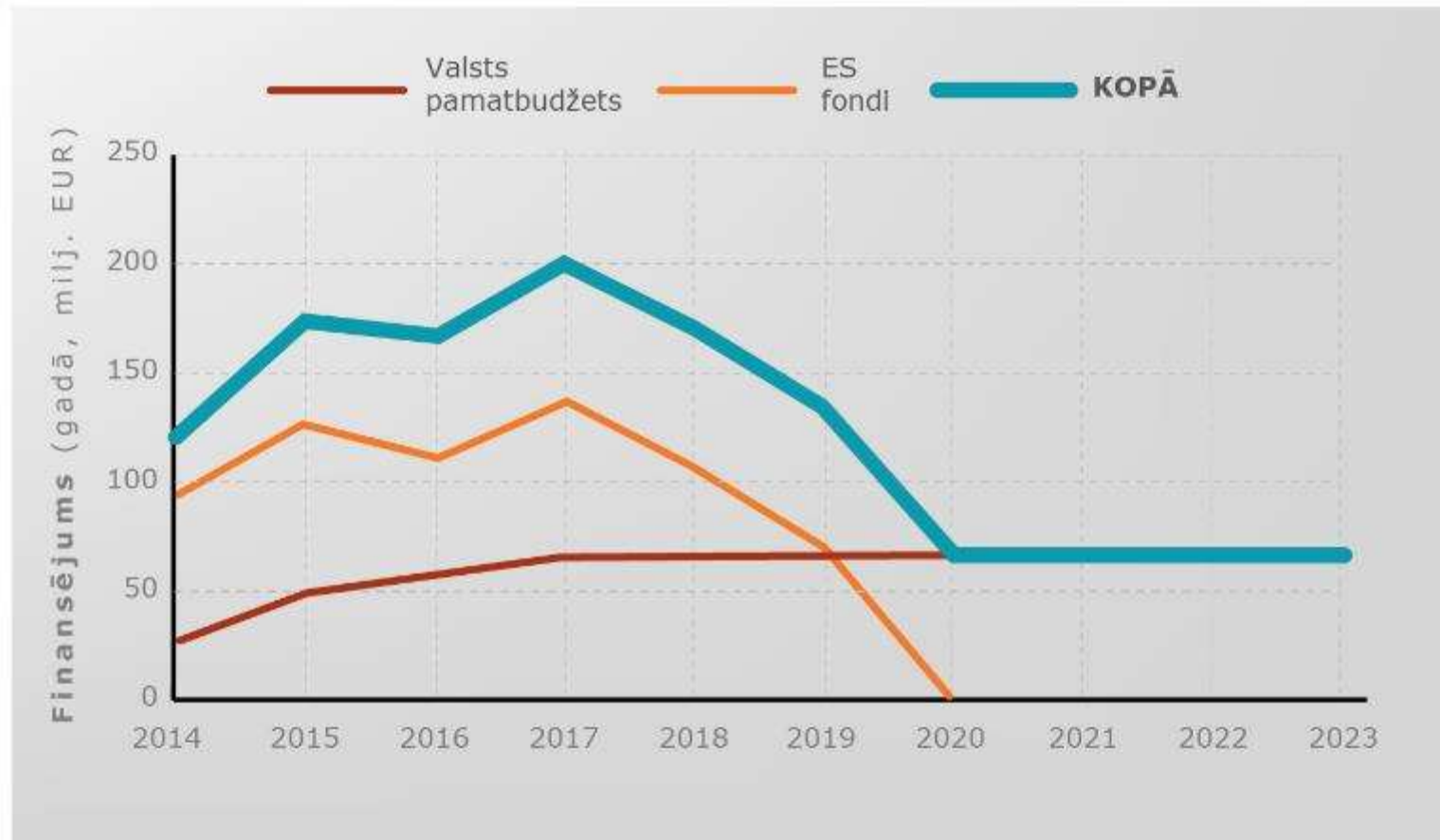
2018.gadā Latvijā uz VIA Baltica paredzēts uzstādīt:

- 2 elektroniskās ātruma ierobežojuma ceļa zīmes;
- 13 elektroniskās brīdinājuma un informācijas ceļa zīmes;
- 10 esošo luksoforu modernizēšana un savstarpējā sinhronizācija;
- 5 jaunas meteoroloģiskās stacijas;
- 8 esošo meteoroloģisko staciju modernizēšana;
- 2 krustojumu aprīkošana ar novērošanas un automātiskajā, satiksmes negadījumu identificēšanas sistēmām.

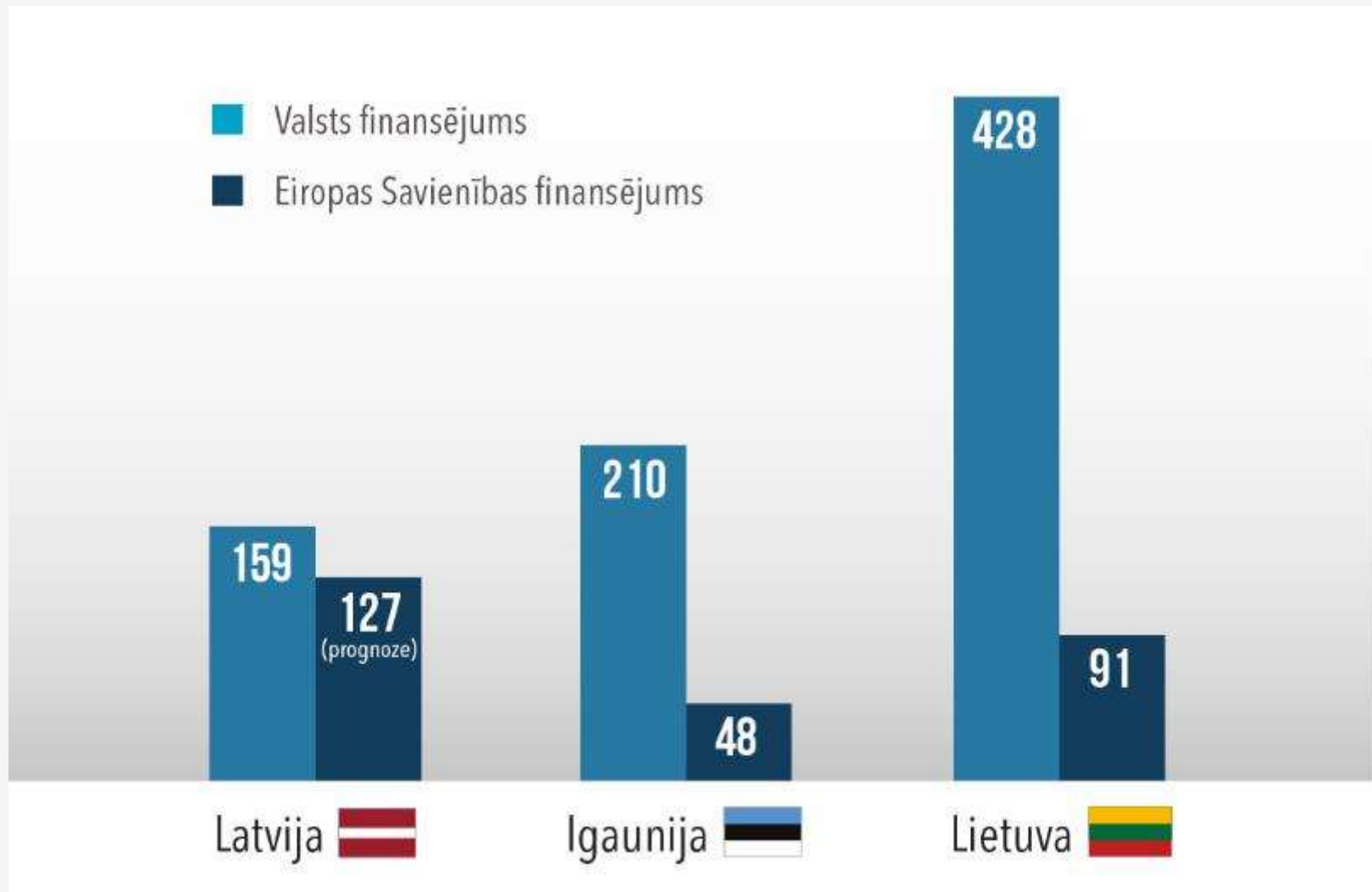
ES fondu finansējums valsts autoceļiem 2014. – 2020. gadā

Nemainīgs valsts pamatbudžeta finansējums Programmas īstenošanai

Baltijas valstu finansējums autoceļiem 2017. gadā, milj. EUR

2012. gada decembrī apstiprinātais Nacionālajā attīstības plāns 2014. – 2020. gadam un izvirzītais mērķis

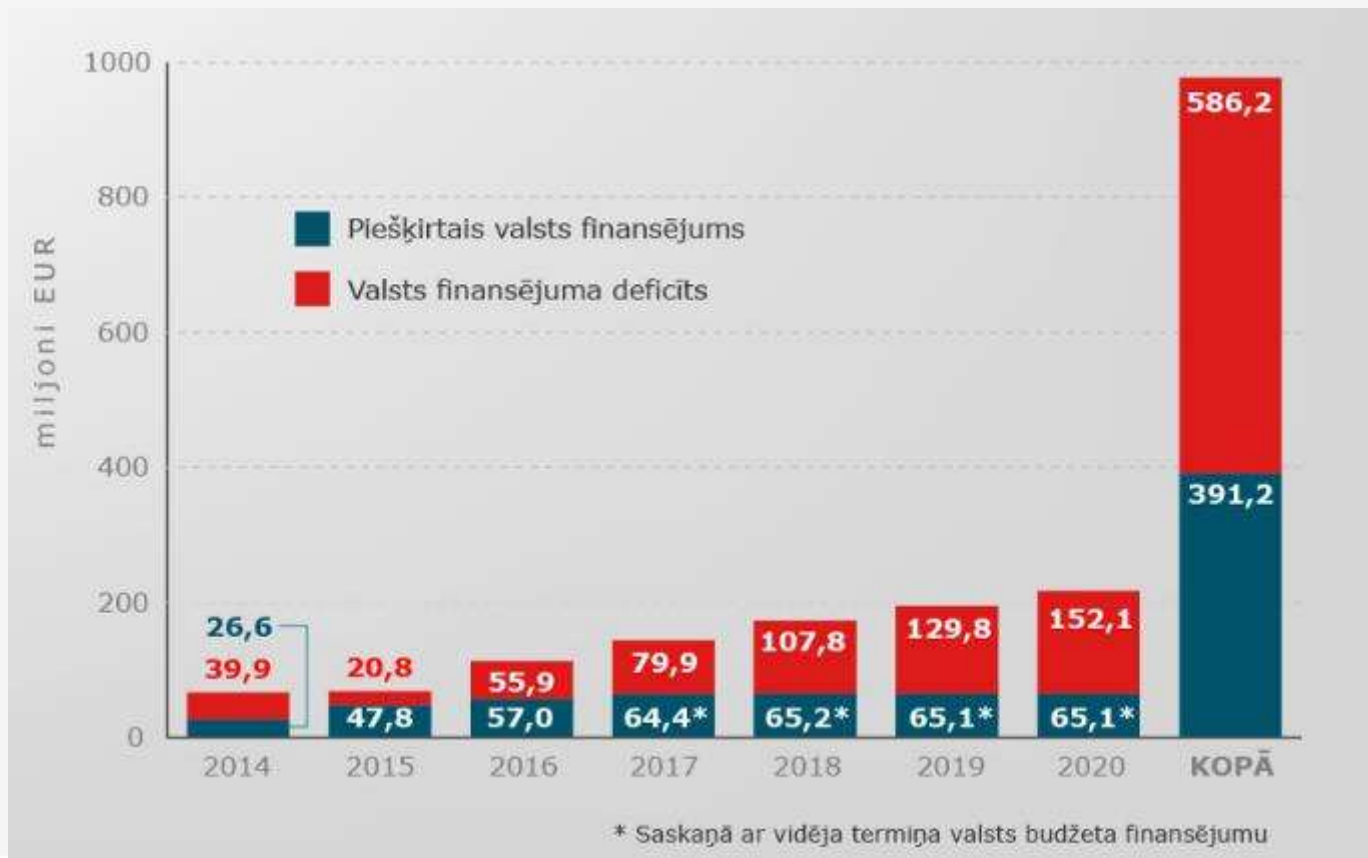
„[397] Nodrošināt attīstības centru ērtu un drošu sasniedzamību, t.sk., panākot 2020.gadā labu braukšanas kvalitāti pa autoceļiem, kas savieno nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centrus”

2013. gada 21. maijā MK izskatīja informatīvo ziņojumu „Par Valsts autoceļu sakārtošanas programmu 2014.–2020. gadam un tās īstenošanai nepieciešamo finansējumu” un nolēma:

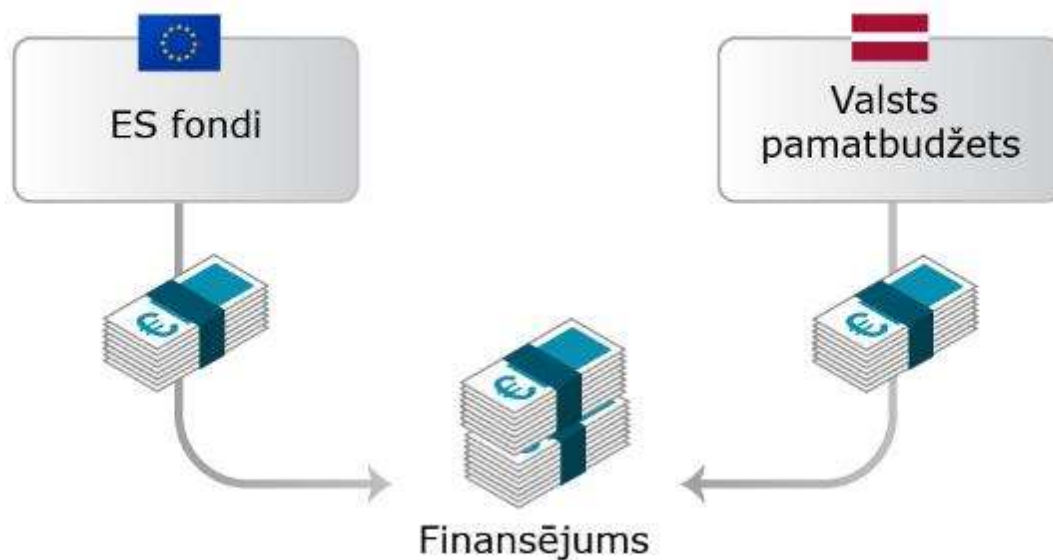
Jautājumu par valsts autoceļu sakārtošanas programmas 2014.–2020. gadam finansēšanu izskatīt Ministru kabinetā likumprojekta par vidējā termiņa budžeta ietvaru un kārtējā gada valsts budžeta likumprojekta sagatavošanas procesā kopā ar visu ministriju un citu centrālo valsts iestāžu jauno politikas iniciatīvu pieprasījumiem, ņemot vērā valsts budžeta reālās iespējas.

Rezultāts – programmas realizācijai no valsts budžeta ir piešķirti mazāk kā 50% līdzekļu

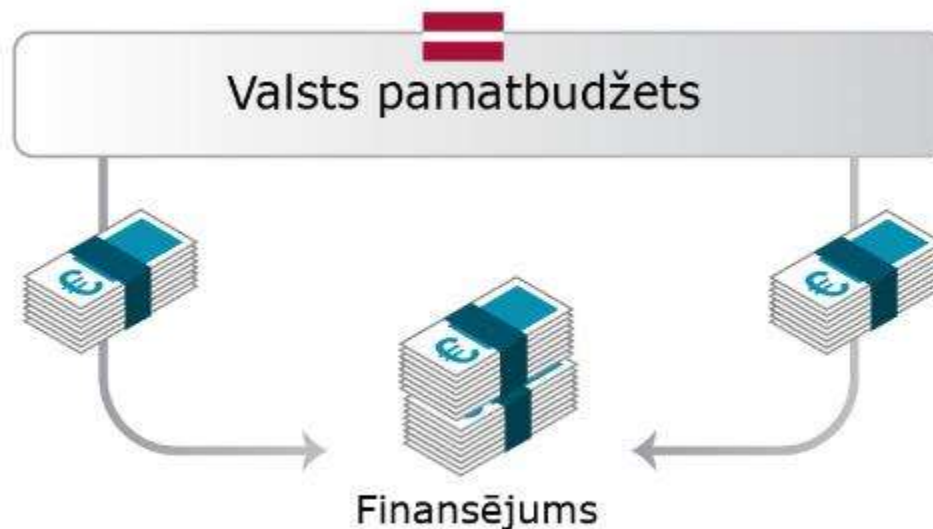
Valsts finansējuma deficīts (milj. EUR) Valsts autoceļu sakārtošanas programmas īstenošanai uz 2017. gada 1. janvāri

Finansējums Programmas īstenošanai tiek nodrošināts gan no valsts pamatbudžeta, gan no ES fondiem.

Programmas ES finansējuma daļa tiks apgūta līdz 2019. gadam un turpmāk *Partnerības līgumā Eiropas Savienības investīciju fondu 2014.–2020. gada plānošanas periodam*, Latvijas puses apņemšanos par autoceļu uzturēšanas nodrošināšanu nacionālā finansējuma ietvaros, **ir nepieciešams šādā pašā apmērā Programmas īstenošanai piešķirt finansējumu no valsts pamatbudžeta.**

Lai īstenotu Programmu un sasniegtu NAP 2020 mērķa sasniegšanas rādītājus autoceļu jomā, kā arī lai ievērotu Partnerības līgumā par ES investīciju fondu plānošanu noteikto par valsts budžeta līdzfinansējumu, laika posmā **no 2017. līdz 2020. gadam** papildus jau iezīmētajam valsts budžeta finansējumam, ir nepieciešams ieguldīt **586,2 milj. EUR.**

Nepalielinot valsts budžeta finansējuma apjomu, 2020.gadā valsts nonāks situācijā, ka **ikgadējais remontdarbu apjoms**, salīdzinot ar 2016.gadu, samazināsies

3X

Risinājumi

Grozīt likumu «Par autoceļiem», svītrojot likuma 12.panta ceturtajā daļā vārdus «ja gadskārtējā valsts budžeta likumā nav noteikts citādi»;

Sagatavot grozījumus Likumā par budžetu un finanšu vadību, paredzot atjaunot **Valsts autoceļu fondu kā speciālo budžetu;**

Valsts autoceļu sakārtošanas programmas 2014. - 2020.gadam **realizācijas termiņu pagarināt līdz 2023. gadam;**

Sagatavot Informatīvo ziņojumu par iespēju **no 2019. gada papildu valsts budžetā paredzētajam piesaistīt papildu finansējumu** ceļu uzturēšanai, pārbūvei un atjaunošanai.

Valdības konceptuāls atbalsts un nākamie soļi

2016. gada 20. decembrī valdība izskata Informatīvo ziņojumu par autoceļu finansēšanas modeli un konceptuāli atbalsta sekojošo:

- ❑ SM sadarbībā ar FM sagatavo un līdz 2017. gada 30. aprīlim iesniedz valdībā izmaiņas likumā “Par autoceļiem”, paredzot palielināt valsts budžeta programmai “Valsts autoceļu fonds” novirzīto finansējumu no dotācijas no vispārējiem ieņēmumiem;
- ❑ SM sadarbībā ar FM līdz 2017. gada 31. augustam sagatavo un iesniedz valdībā informatīvo ziņojumu par iespējamību piesaistīt papildu finansējumu ceļu uzturēšanai, pārbūvei un atjaunošanai papildus valsts budžetā paredzētajam finansējumam, piemēram, izmantojot publiskās un privātās partnerības finansēšanas modeli, ievērojot fiskālo disciplīnu;
- ❑ Valsts autoceļu sakārtošanas programma 2014. - 2023.gadam – pieņemta zināšanai.

No 2020. gada:

Valsts budžeta programmai “Valsts autoceļu fonds” novirzīto finansējumu **palielinās par vismaz 5% gadā**, salīdzinot ar iepriekšējā gadā tai novirzīto finansējumu, ja IKP prognoze attiecīgajam gadam pieaugs ne mazāk kā par 5%.

Iekšzemes kopprodukts (IKP) milj. euro

Rādītāji	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	Fakts			Prognoze			
Iekšzemes kopprodukts (IKP), milj. euro	22 774	23 608	24348	25 072	26 403	27 905	29 615
Pieaugums faktiskajās cenās, %	4,2	3,7	3,1	2,8	5,3	5,7	6,1

Valsts vietējo autoceļu nodošana pašvaldību pārziņā

- **V ceļu kopgarums** **12 940 km**
- **Rekomendētais pašvaldībām nododamais V ceļu kopgarums** **3 984 km (31%)**
- **Pamatojums - Transporta attīstības pamatnostādnes 2014.–2020. gadam:**
 - ✓ SM un LVC līdz 2017. gada sākumam jāpagatavo pamatojums valsts vietējo autoceļu (V ceļu) nodošanai pašvaldību pārziņā, izskatot vairākus nodošanas modeļus un izvērtējot šo modeļu efektivitāti
- **Izpētes mērķis:**
 - ✓ Izstrādāt sociāli - ekonomisku pamatojumu V ceļu pārvaldīšanas reorganizācijai
 - ✓ Sagatavot priekšlikumus V ceļu pārvaldības reorganizācijai

Izpētes uzdevumi

- Analizēt katra Latvijas novada teritorijā esošo V ceļu posmu ģeometriskos parametrus, tehnisko stāvokli un satiksmes plūsmas datus
- Balstoties uz apkopotajiem datiem, izvērtēt, kuri no V ceļiem nododami pašvaldību pārziņā
- Izstrādāt un salīdzināt vairākus pārvaldīšanas variantu modeļus, katram no tiem veicot sociāli – ekonomisko analīzi

Ceļu atbilstība piederībai valsts V ceļu tīklam

- Primārie kritēriji:
 - V ceļa atrašanās vienā vai vairāku novadu teritorijās;
 - Piekļuves nodrošināšana izglītības iestādēm;
- Sekundārie kritēriji:
 - Piekļuves nodrošināšana valstij stratēģiski svarīgiem objektiem;
 - Sabiedriskā un skolēnu transporta nodrošināšana;
 - Normatīvā atbilstība likuma par autoceļiem 3 panta 3. daļai;
 - V ceļa noslogojums.

Piedāvātie V ceļu pārvaldīšanas modeļi

1. Esošā vietējo autoceļu finansēšanas un pārvaldīšanas modeļa saglabāšana, mainot no valsts budžeta pieejamā ikgadējā finansējuma apmēru;
2. Atsevišķu vietējo autoceļu (31%) ikdienas uzturēšanas nodošana pašvaldībām, saglabājot vietējo autoceļu īpašuma tiesības valstij;
3. Atsevišķu vietējo autoceļu (31%) īpašuma tiesību un uzturēšanas nodošana pašvaldībām ar dažādiem nodošanas nosacījumiem un pieejamo valsts budžeta finansējumu.

PALDIES PAR UZMANĪBU!

2014-2019. gada valsts autoceļu un pašvaldību ceļu un ielu finansējums tūkst. EUR

	2014 fakts	2015 fakts	2016 plāns	2017 projekts	2018 projekts	2019 projekts
Valsts pamatbudžeta programmas "Valsts autoceļu fonds" apakšprogramma 23.06.00 "Valsts autoceļu pārvaldīšana, uzturēšana un atjaunošana"	115 170	142 360	145 894	159 219	159 219	159 219
Mērķdotācija pašvaldību autoceļiem ielām apakšprogramma 23.04.00	42 969	45 129	48 687	48 687	48 687	48 687

Valsts reģionālo un vietējo autoceļu finansējums no valsts pamatbudžeta 2014-2019.gadā milj. EUR

	2014 fakts	2015 fakts	2016 plāns	2017 projekts	2018 projekts	2019 projekts
Reģionālie autoceļi	16.4	19.8	15.9	27.7	27.7	27.7
Vietējie autoceļi	2.7	3.7	7	10	10	10